

CENTRALNA BANKA
BOSNE I HERCEGOVINE

ЦЕНТРАЛНА БАНКА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

INFO CBBiH

U ovom broju:

DR. MILICA LAKIĆ NOVA
VICEGUVERNERKA CBBiH

EKONOMSKI I FINANSIJSKI
DIJALOG IZMEĐU EU I
ZEMALJA ZAPADNOG
BALKANA I TURSKE

U BEČIĆIMA ODRŽAN
SAMIT MINISTARA
FINANSIJA, GUVERNERA
I DIREKTORA PORESKIH
UPRAVA

GUVERNER SOFIĆ U
PRVOJ POSJETI FILIJALI
CBBiH U BRČKOM I
GRADONAČELNIKU
DISTRIKTA

STUDENTI IZ GRACA U
POSJETI CBBiH

Izdavač: Centralna banka Bosne i Hercegovine;
Adresa: Maršala Tita 25, 71000 Sarajevo

Priprema: Služba za odnose sa javnošću

Prevod tekstova na engleski jezik: Služba za odnose sa javnošću

Lektura (jezici bh. naroda i engleski jezik): Služba za publikacije i biblioteku i
Služba za protokol i prevođenje

Web stranica: <http://www.cbbh.ba>
E-mail: pr@cbbh.ba
kontakt telefon: (033) 278 123

DR. MILICA LAKIĆ NOVA VICEGUVERNERKA CBBiH

Upravno vijeće Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH), na 7. sjednici, održanoj 30.05.2016. godine u Sarajevu, imenovalo je Milicu Lakić za viceguvernerku CBBiH, na mandatni period od četiri godine.

Milica Lakić na poziciju viceguvernerke CBBiH dolazi s mjesta direktorice Glavne banke Republike Srpske Centralne banke Bosne i Hercegovine (GBRS CBBiH), a biće zadužena za Sektor za monetarne operacije, upravljanje deviznim rezervama i gotovinom.

Milica Lakić je rođena 1970. godine u Kaknju. Doktor je ekonomskih nauka i od 2007. godine radi na Banja Luka College i Nezavisnom univerzitetu u Banjoj Luci, prvo kao asistent i viši asistent, a onda kao docent ekonomskih nauka. Istovremeno je i rukovodilac Vijeća Odsjeka za ekonomiju i menadžment na Banja Luka College. Birana je u zvanje docenta ekonomskih nauka za užu naučnu oblast poslovne finansije i računovodstvo i reviziju na Nezavisnom univerzitetu Banja Luka 2010. godine. Naučno zvanje magistra ekonomskih nauka stekla je 2007. godine, na Univerzitetu EDUCONS u Novom Sadu, odbranivši rad o temi „Uloga i značaj institucionalnih investitora na finansijskom tržištu s osvrtom novih članica EU“. Odbranom doktorske disertacije pod nazivom „Implementacija investicionih fondova na finansijskim tržištima tranzicionih zemalja“, na istom fakultetu 2010. godine, stekla je naučno zvanje doktora ekonomskih nauka. Tokom profesionalne karijere obavljala je različite poslove i bila na odgovornim funkcijama i posjeduje dugogodišnju konsultantsku praksu i iskustvo. Održala je niz predavanja na naučnim skupovima, prezentirala veliki broj radova na konferencijama u zemlji i inostranstvu iz oblasti poslovnih finansija, računovodstva i revizije. Objavila je niz tekstova o aktuelnim temama na finansijskom tržištu iz bankarstva i savremenih kretanja u ekonomiji u BiH i okruženju, koji su objavljeni u stručnim časopisima.

GUVERNER SOFTIĆ PRISUSTVOVAO EKONOMSKOM I FINANSIJSKOM DIJALOGU IZMEĐU EU I ZEMALJA ZAPADNOG BALKANA I TURSKE

Guverner Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) dr. Senad Softić, kao član delegacije BiH, sa ministrom finansija i trezora BiH Vjekoslavom Bevandom, prisustvovao je Ekonomskom i finansijskom dijalogu između Evropske unije i zemalja Zapadnog Balkana i Turske, koji se 25.05.2016. godine održan u Briselu.

Obraćajući se učesnicima skupa, guverner Softić je, u ime CBBiH, pozdravio inicijativu EU da pokrene dijalog o ekonomskom upravljanju, s našom zemljom.

Prezentirajući ekonomske pokazatelje za BiH, guverner Softić je istakao da ekonomija BiH pokazuje znakove oporavka. Inflacija je niska, a aranžman valutnog odbora i dalje ostaje sidro stabilnosti u zemlji. Finansijski sektor je, generalno, stabilan, a najveću zabrinost i dalje predstavlja visoka stopa nezaposlenosti, kazao je guverner.

Od Reformske agende, koja je usvojena krajem prošle godine, očekuje se unapređenje u oblasti strukturalnih reformi, a implementacija ove agende, prema guvernerovim riječima, trebala bi pomoći BiH na njenom putu ka EU.

Kao najvažnije zadatke CBBiH u budućnosti, guverner Softić je istakao očuvanje monetarne stabilnosti, jačanje bankarske koordinacije i uloge Stalnog komiteta za finansijsku stabilnost BiH, uvođenje funkcije nadzora u okviru platnog sistema i proširenje jedinstvenog registra računa, te osiguranje pravovremene i sveobuhvatne statistike.

„BiH će nastaviti provoditi reforme kako bi postigla održiv rast i ispunila kriterije konvergencije na našem putu ka EU i punopravnom članstvu. Dijalog s institucijama EU imaće ključnu ulogu u oblikovanju naših budućih ekonomskih planova, institucionalnih i regulatornih izmjena. Od institucija EU očekujemo punu podršku kako bismo postigli ove ciljeve“, zaključio je guverner Softić svoje izlaganje u Briselu.

Ministar Bevanda upoznao je učesnike u ovom dijalogu da je provođenje reformi u BiH u uzlaznoj putanji, posebno nakon podnošenja aplikacije za članstvo BiH u EU.

U svom obraćanju ministar Bevanda naglasio je da je Program ekonomskih reformi za period 2016-2018. godina usko povezan s Reformskom agendom, dokumentom sačinjenim u saradnji s Evropskom komisijom i međunarodnim finansijskim institucijama, te da svoje akcijske planove u skladu s tim provode i niži nivoi vlasti u BiH.

Naglasio je da je Akcijski plan Vijeća ministara BiH predvidio 34 mjere i do aprila ove godine 20 predviđenih mjera su u cijelosti implemetirane, što znači da je realizirano 55 posto Akcijskog plana.

Prema riječima ministra Bevande, ozbiljno se krenulo u racionalizaciju troškova i ograničenje zapošljavanja u javnoj upravi, a usvojena je Srednjoročna strategija upravljanja javnim dugom BiH, što je veoma bitno za održivost duga na državnom i entitetskom nivou, te je donesena i Odluka o postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH.

Sve ove mjere, u kojima je ključnu ulogu imalo Ministarstvo finansija i trezora BiH, imaju za cilj održavanje fiskalne stabilnosti i stvaranja uslova za privlačenje investicija.

Ministar Bevanda naglasio je da će insistirati na rigoroznoj provedbi svih preporuka kako bi se u potpunosti implementirao program ekonomskih reformi.

U BEČIĆIMA ODRŽAN SAMIT MINISTARA FINANSIJA, GUVERNERA I DIREKTORA PORESKIH UPRAVA

U Bečićima (Crna Gora) je 10.06. i 11.06. 2016. godine održan Samit ministara finansija, guvernera i direktora poreskih uprava regiona, kojem je prisustvovao i guverner Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) dr. Senad Softić.

U okviru Samita, koji je nosio naziv „Finansijska stabilnost regiona u promijenjenim globalnim okolnostima“, guverner Softić je učestvovao u panelu guvernera centralnih banaka regiona o ključnim izazovima za monetarnu politiku i superviziju banaka u 2016. godini. U okviru ovog panela, razmatrano je niz aktualnih tema među kojima su moguće posljedice nove politike FED-a i ECB-a na monetarnu politiku, kamatnu stopu i kurseve lokalnih valuta na Zapadnom

Balkanu, svjetski valutni rat i posljedice po zemlje regiona koje ne koriste euro, testovi na stres i sistemski rizici u bankarskom sektoru, prednosti i mane „ciljane inflacije“, politika kamatnih stopa u 2016. godini, euro kao valuta – prednosti i mane, novi modeli regionalne saradnje.

Guverneri centralnih banaka regiona u diskusiji osvrnuli su se i na pitanje političke nestabilnosti koja utiče na stope rasta u regionu. Guverner Narodne banke Makedonije Dmitar Bogov je kazao da je ta zemlja imala najveći rast u regionu, monetarna politika je imala povoljan ambijent i zato su smanjili kamatnu stopu centralne banke, što je uticalo na smanjenje kamatnih stopa na kredite. Međutim, politička kriza koja je uslijedila

odrazila se na rast, pa je od očekivanih 4,2 posto rasta u 2015. godini, ova zemlja završila sa rastom BDP-a od 3,7 posto. Osim unutrašnje krize, bio je prisutan i šok od grčke krize, s obzirom na to da u toj zemlji posluju dvije grčke banke. Međutim monetarna politika nije pretrpjela veće udarce i devizne rezerve su ostale stabilne, kazao je guverner makedonske Narodne banke.

Viceguverner Hrvatske narodne banke Majkl Faulend istakao je da je politički rizik veoma važan argument visokih kamatnih stopa, te dodao da ne postoji osjećaj za ozbiljnost situacije, da se ne provode strukturalne reforme ili su one blaže nego što je potrebno.

Guverner CBBiH ukazao je na činjenicu da je bankarski sektor u BiH prelikvidan, dok privreda vapi za novcem, što je paradoks. Guverner Softić je istakao kako je CBBiH specifična u odnosu na ostale centralne banke, jer djeluje prema modelu valutnog odbora u kojem je domaća valuta vezana za sidro valutu – euro. To se pokazalo kao dobro, a posljednji dogovori sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF), rekao je, potvrđuju da je to stabilan okvir.

Guverner Centralne banke Crne Gore Milojica Dakić izjavio je da je ta država u postupku pregovora o pristupanju Evropskoj uniji (EU), u kojima centralna banka ima značajnu ulogu. Zato je, u cilju daljeg usklađivanja regulative sa pravnim tekovinama EU, pristupila izmjeni zakona o centralnim bankama i o obaveznoj rezervi banaka. Za Crnu Goru je, kako

je rekao, ova godina počela dobro, jer je prema posljednjim podacima bilo 250 miliona eura novih kredita, što je rast od 31,4 odsto nego prethodne godine. Poboljšan je i kvalitet, jer su nenaplativi krediti više nego prepolovljeni, čine 11,99 odsto ukupnih kredita, što je ispod prosjeka regiona.

Viceguverner Banke Slovenije Primož Dolenc poručio je da, od kada je ta zemlja u EU, postoje brojne institucije koje štite bankarski sektor i finansijsku stabilnost. Banka Slovenije je, rekao je, bolje organizovana nego u vrijeme kada nije bila u sistemu, sistem ima prednosti i slabosti, ali su prednosti veće od slabosti.

Milan Čulibrk, glavni urednik nedjeljnog lista NIN, koji je bio organizator ovog skupa, zaključio je panel guvernera konstatacijom da su se za godinu dana stvari u regionu drastično promijenile, a pred centralnim bankama tih zemalja sada je pitanje da li i one treba da se ponašaju poput Federalnih rezervi (FED) i Evropske centralne banke (ECB) i da štampaju novac kako bi podržale rast i inflaciju.

GUVERNER SOFTIĆ U PRVOJ POSJETI FILIJALI CBBiH U BRČKOM I GRADONAČELNIKU DISTRIKTA

Guverner Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) dr. Senad Softić i viceguvernerka mr. Ernadina Bajrović posjetili su 18.05.2016. godine Filijalu CBBiH u Brčkom, gdje su s direktoricom Jasminkom Burić razgovarali o poslovanju ove filijale.

Posjeta Filijali CBBiH u Brčkom bila je prilika i za službeni susret guvernera Softića i gradonačelnika Brčko distrikta BiH dr. Ante Domića. „To je bila prigoda za međusobno upoznavanje o namjerama razvoja ispostave Centralne

banke ovdje na prostoru Brčko distrikta BiH kao i načinu organiziranja posla, kretanju finansijskih tokova, te mogućnostima za unaprjeđenje suradnje i pozicije Centralne banke kao jedne ključne finansijske institucije“, naglasio je gradonačelnik Brčko distrikta BiH.

On je istakao da je ovaj sastanak također bio prilika da se napravi izvjesna procjena stanja kretanja finansijskoga tržišta i mogućnosti unapređenja ili korištenja finansijskog tržišta za razvoj privrede, zapošljavanje i prevenciju svih negativnih pojava koje prate ovaj sektor. „Do sada je Centralna banka Bosne i Hercegovine pokazivala svoj veliki interes za prostor Brčko distrikta BiH, jer je na samome početku ovdje i utemeljena ispostava, ali isto tako suradnja između finansijskih institucija Brčko distrikta i ispostave Središnje banke i do sada je bila izvrsna“, ocijenio je Domić. Posjetom guvernera potvrđena je opredijeljenost da ta saradnja bude još i bolja u narednom vremenskom periodu.

PROTOKOLARNE AKTIVNOSTI I POSLOVNI SASTANCI

Centralnu banku Bosne i Hercegovine (CBBiH) je 23.05.2016. godine posjetio ambasador Islamske Republike Iran u BiH Nj.E. Seyed Hossein Rajabi sa saradnicima, gdje je razgovarao s guvernerom CBBiH dr. Senadom Softićem. Iranski ambasador upoznao je guvernera Softića o intenziviranom procesu saradnje IR Iran sa zemljama Evrope i svijeta, nakon ukidanja sankcija ovoj zemlji. IR Iran zainteresovana je za obnavljanje ekonomske saradnje i s BiH. S tim u vezi, ambasador je informisao guvernera o preprekama na koje IR Iran nailazi u BiH i nakon ukidanja sankcija, spomenuvši da BiH još nije ukinula sankcije ovoj zemlji, te da su prepreke za saradnju i realizaciju mogućih budućih projekata prisutne i u bankarskoj sferi.

U okviru protokolarnih aktivnosti, u posjeti CBBiH je 20.06.2016. godine boravio šef Delegacije Evropske unije (EU) u BiH i specijalni predstavnik EU u BiH, ambasador Lars-Gunnar Wigemark, sa saradnicima. Ambasador Wigemark interesovao se za provedbu monetarne politike, Reformsku agendu i aranžman BiH sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF). Guverner Softić ukazao je na opredjeljenost CBBiH i podršku vlasti u BiH za nastavak provedbe valutnog odbora koji je obezbijedio monetarnu stabilnost i doprinio stabilnosti bankarskog i finansijskog sektora u cjelini. Ambasador Wigemark iskazao je snažnu podršku nastavku provedbe valutnog odbora i nezavisnosti CBBiH u njenom djelovanju. „Centralna banka Bosne i Hercegovine je jedna od institucija koje igraju ključnu ulogu u održavanju monetarne i fiskalne stabilnosti i provedbi makroekonomskih politika a koje su važne za nastavak reformi, rast i stvaranje novih radnih mjesta,” rekao je ambasador Wigemark tokom razgovora sa guvernerom i viceguvernerima CBBiH.

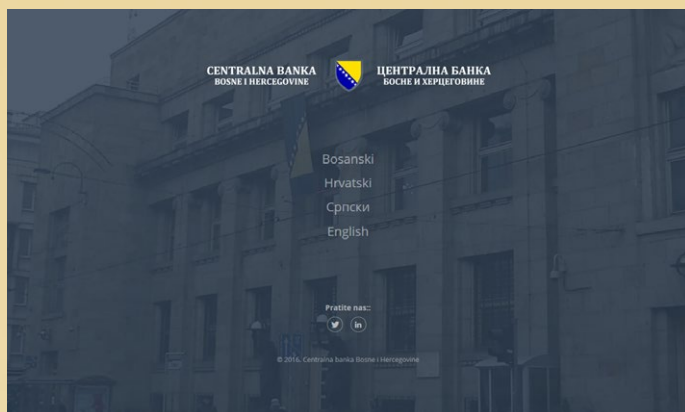
Od 3. do 5. juna 2016. godine guverner Softić je prisustvovao sastanku holandsko-belgijske konstituce Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) i Svjetske banke (SB), koji je održan u Kijevu (Ukrajina). Sastanak je bio posvećen aktuelnim ekonomskim i finansijskim temama u zemljama članicama konstituce, a neke od tema su bile kako osigurati jaču ekonomsku budućnost konstituce u uslovima tranzicije, te ekonomske implikacije kretanja izbjeglica. U okviru sesije o kretanju cijena roba na globalnom tržištu, posebno nafte,

fokus je bio na različitim uticajima ovih dešavanja na zemlje članice konstituce, pri čemu je naglašen značaj privredne raznolikosti i stabilnosti finansijskog sektora za jačanje ovih različitih ekonomija.

Također, prisustvovao je i 35. sastanku Kluba guvernera regiona Centralne Azije, Crnog mora i Balkana koji je 17.06.2016. godine održan u Kazahstanu. Guverner Softić prezentirao je makroekonomske pokazatelje za Bosnu i Hercegovinu te ukazao na buduće zadatke CBBiH: očuvanje monetarne stabilnosti, jačanje bankarske koordinacije i uloge Stalnog komiteta za finansijsku stabilnost Bosne i Hercegovine, uvođenje funkcije nadzora u okviru platnog sistema, osiguranje pravovremene i sveobuhvatne statistike, te ukazao na značaj uloge CBBiH u evropskim integracijama.

KORISNICIMA DOSTUPNA REDIZAJNIRANA WEB-STRANICA CBBiH

Redizajnirana web-stranica Centralne banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) postala je dostupna korisnicima 02.06.2016. godine. Stranici je moguće pristupiti preko dotadašnjeg linka www.cbbh.ba, a novi dizajn je u potpunosti zamijenio raniju stranicu.

CBBiH je pokrenula projekat redizajna web-stranice www.cbbh.ba koji je podrazumijevao izradu nove stranice, na

STUDENTI IZ GRACA U POSJETI CBBiH

Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) ugostila je 18.05.2016. godine grupu postdiplomaca Karl-Franzens-Universitätäta iz Graca (Austrija) koji su iskazali želju za posjetom CBBiH kako bi stekli više saznanja o radu institucije, njenim nadležnostima i odnosu sa drugim institucijama. Domaćin studentima bila je viceguvernerka CBBiH mr. Ernadina Bajrović koja je u svom izlaganju posebnu pažnju posvetila Strategiji upravljanja ljudskim resursima u CBBiH.

Viceguvernerka Bajrović je postdiplomce na početku prezentacije upoznala o aktivnostima CBBiH kao nezavisne državne institucije koja je jedina u BiH nadležna za provedbu monetarne politike i izdavanje novca, što je definisano zakonom o CBBiH i Ustavom BiH. CBBiH provodi politiku valutnog odbora i u tom aranžmanu ne može djelovati kao

platformi koju je strateški odredila CBBiH, kako bi bila u mogućnosti samostalno je održavati, u mjeri koliko to interni resursi dozvoljavaju.

Prethodni dizajn je datirao iz 2006. godine i svojom rezolucijom je zadovoljavao isključivo prikazivanje na desktop računaru, što više nije trend u današnjim naprednim tehnologijama interneta. Također, zbog naraslih potreba korisnika, od postavljanja inicijalne web-stranice, ukazala se potreba za nabavljanjem modernijeg sistema upravljanja sadržajem.

Iz tih razloga, CBBiH je odlučila unaprijediti dizajn i tehnološko rješenje kako bi stranica bila upotrebljiva u svim trenutno aktuelnim tehnologijama. Na taj način, CBBiH je modernizirala web-stranicu i uskladila sa trenutno važećim tehnologijama. Istovremeno, redizajnom web-stranice, obezbijeđen je i veći nivo zaštite sadržaja od neovlaštenih upada.

Stranica je zadržala prethodnu formu portala na četiri jezika – bosanski, srpski na ćirilici, hrvatski i engleski.

banka posljednjeg utočišta. Jedini instrument koji je CBBiH na raspolaganju je obavezna rezerva, pojasnila je viceguvernerka koja je potom prezentirala i organizaciju CBBiH. Glavni principi CBBiH su nezavisnost, kredibilitet, odgovornost, povjerenje u CBBiH i veoma visoka reputacija CBBiH u zemlji. Glavni zadaci CBBiH su očuvanje stabilnosti domaće valute; izdavanje valute u skladu s aranžmanom valutnog odbora; upravljanje deviznim rezervama; upravljanje valutom, uključujući novčanice i kovanice kao zakonsko sredstvo plaćanja; podrška i očuvanje platnih sistema i sistema poravnanja; koordinira aktivnosti između entitetskih agencija za bankarstvo; predstavlja BiH na svim međuvladinim sastancima, u tijelima i organizacijama u oblasti monetarne politike i drugih pitanja u okviru nadležnosti CBBiH; prikupljanje statističkih podataka o ekonomskim i finansijskim kretanjima; ima ulogu fiskalnog i bankarskog agenta države.

CBBiH posebnu pažnju posvećuje upravljanju ljudskim resursima, imajući u vidu činjenicu da su bankarske operacije zasnovane na ljudskim resursima, te da smo svjesni da „ljudi u Banci predstavljaju njen najveći kapital“. „Ipak, zaposlenici, bez adekvatnog treninga ili motivacije, na kraju mogu postati problem, a ne kapital“, kazala je viceguvernerka Bajrović.

Odjeljenje za upravljanje ljudskim resursima je odgovorno za sva pitanja iz oblasti ljudskih resursa, ali i za tehničku saradnju u CBBiH. Govoreći o ljudskim resursima CBBiH, viceguvernerka Bajrović se osvrnula kratko na istoriju upravljanja ljudskim resursima: u periodu od 1997. do 2007. godine ljudski resursi su bili organizovani kao Služba za ljudske resurse, od 2007. do

2013. godine kao Odjeljenje za upravljanje ljudskim resursima sa tri službe, a od 2013. godine do danas kao Odjeljenje za upravljanje ljudskim resursima sa dvije službe. U 2010. godini CBBiH je provela Twinning Light projekat Evropske unije za upravljanje ljudskim resursima koji je realizovan u saradnji Deutsche Bundesbank i Češkom narodnom bankom. Prva Strategija za razvoj upravljanja ljudskim resursima CBBiH urađena je za period 2011 – 2015. godina, a 2015. godine implementiran je Informacioni sistem za upravljanje ljudskim resursima (HRMIS).

U vrijeme kada je osnovana, 1997. godine, CBBiH je imala svega 45 zaposlenih, dok je na kraju 2015. godine taj broj iznosio 354, a viceguvernerka je ukazala i na obrazovnu, starosnu i polnu strukturu zaposlenih u CBBiH.

Govoreći o strateškim ciljevima upravljanja ljudskim resursima, viceguvernerka Bajrović je istakla efikasnost, očuvanje, odnosno realno povećanje broja zaposlenih, te stalno unapređenje postojećih ljudskih resursa. Politika upravljanja ljudskim resursima u CBBiH je zasnovana na zajedničkim vrijednostima i osnovnim principima upravljanja ljudskim resursima i može biti podijeljena na četiri osnovna područja:

- Zapošljavanje kroz javne oglase, te interne oglase koji se odnose na razvoj osoblja u skladu sa korporativnom kulturom;
- Razvoj osoblja

- Uslovi zapošljavanja – CBBiH osigurava dobre radne uslove i sigurnost;
- Korporativna kultura koju oblikuju usvojene zajedničke vrijednosti, razlike i profesionalna etika.

Na kraju prezentacije, viceguvernerka je ukazala i na proces planiranja ljudskih resursa, edukaciju i treninge kroz koje prolaze zaposleni, a koji su također sastavni dio planiranja ljudskih resursa, potom na standardizaciju i optimizaciju operativnih procesa.

Budući zadaci CBBiH u pogledu upravljanja ljudskim resursima odnose se, između ostalog, na reviziju Strategije upravljanja ljudskim resursima u skladu sa Strateškim planom CBBiH za period 2016. – 2021, na pripreme za integraciju u EU u smislu dostizanja standarda i najboljih praksi centralnih banaka EU, na novu organizaciju i opise radnih mjesta u skladu sa evropskim standardima, te na novu procjenu izvršenja i efikasnosti rada. Studenti Karl-Franzens-Universität, njih 36 sa svojim profesorima, izrazili su zahvalnost na gostoprimstvu, izvrsnoj prezentaciji i sveukupnoj organizaciji posjete Centralnoj banci Bosne i Hercegovine. Uz posjete učenika međunarodnih škola, ovo je bila prva posjeta studenata nekog fakulteta iz inostranstva, a već u 2017. godini CBBiH očekuje nove slične posjete, koje su sastavni dio jednog od zadataka CBBiH, a to je edukacija mladih o CBBiH i njenim aktivnostima.

